Elfde jaer. Nr 145. Zaterdag, 3 December 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr buiten »
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel . . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verschendene achteroenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditien

De persoonen die zich van heden zullen abonneeren aen den *Postryder* voor het jaer 1865, zullen het blad gratis ontvangen tot den eersten january aenstaende.

TONGEREN, DEN 3 DECEMBER.

De tongersche gazetten.

Men kan zich niet ontveinzen dat sedert eenigen tyd de zoogezegde liberale drukpers al hare poogingen in het werk stelt om den invloed van den godsdienst in onze limburgsche bevolkingen uit te dooven. Onze liberalen hebben zich de rollen verdeeld. De eenen vallen opentlyk den priester, den godsdienst en de kerk aen; de anderen spelen den rol van schynheiligen; zy schynen op het eerste gezicht onverschillig te zyn, doch wie hunne strekkingen gade slaet wordt weldra gewaer dat zy in alle belangryke omstandigheden aen den kant der opentlyke vyanden der katholyken te vinden zyn.

Welk doel zouden deze rampzalige schryvelaers wel beoogen? Is hun oogwit van Belgie in de toestand te brengen waer Frankryk zich in 1848 bevond? Ontneemt aen het volk het geloof, ontneemt hem het geweten zyner pligt, leert hem het geloof zyner voorvaders afzweren en met de geboden der kerk spotten, en gy zult weldra het volk veranderd hebben in eene wilde en toomlooze magt die voor niets meer zal terugstaen. Voor die onbeschaemde lasteraers die zich liberael noemen is er niets heiligs, niets eerbiedswaerdigs van al het geen het volk acht en eerbiedigt. Alles is hun geoorloofd zoohaest er maer een priester, een pater, of eene religieuse kan bekladderd worden.

Wy hebben ons dikwyls gevraegd wat er wel zou gebeuren indien de katholyke bladeren, het voorbeeld der liberalen volgende, alle dagen nieuwe aenvallen aen den dag brachten tegen de fabrikanten, tegen de tribunalen, tegen de bankiers, tegen de officiers, tegen de procureurs.

Wat zoudt gy zeggen, fabrikanten, indien een dagblad in plaets van te schreeuwen tegen de kloosters, de fabrieken kwam afschilderen als eene school van zedebederf?

Wat zoudt gy zeggen, bankiers en financiers, zoo men u in het publiek durfde voorstellen als een bende bedriegers en dieven?

Wat zoudt gy zeggen, officiers van het leger, zoo men alle dagen de caserne al een hol waer alle baldadigheden schuilen, kwam ten toon stellen?

Wat zoudt gy zeggen, magistraten, zoo men u dagelyks zocht in de publieke denkwyze te verliezen door u te vertoonen als eenen hoop intriganten die hun geweten aen den meestbiedenden verkoopen?

Gy fabrikanten, bankiers, officiers, magistraten, zoudt gy niet ontwaerdigd zyn over zulke handelwyze? Wel, wy vragen u of het wel toegelaten is van twee maten en twee gewigten te hebben. Is het kleed van den priester, of de eer eener religieuse minder eerbiedwaerdig als de kast van eenen bankier, den uniform van eenen soldaet of den tabaerd van den magistraet?

De eerlyke lieden die zich door geenen kalen praet laten leiden zullen de vraeg oplossen.

Verleden zondag hadden een groot getal vlamingen zich te Antwerpen vergaderd ter verdediging der regten der vlaemsche tael.

Onder de redenaers die met het meeste byval aenhoord zyn geweest, bemerken wy M. De Grove, pastoor te Horpmael, afgeveerdigde van de *Vlaemsche Broeders*, van Limburg.

« Ik ben, zegt hy, niet gekomen als priester, maer als vlaemsch burger. (*Toejuiching.*) Verder dacht spreker genoodzaekt te zyn op den landdag te komen, om eene mededeeling te doen, die hoogst gewigtig is.

» Over eenigen tyd was er een man veroordeeld en in de gevangenis van Tongeren opgesloten. Spreker kende hem en wilde hem als priester eenige vertroosting brengen. Te dien einde ging hy naer den aelmoesenier, die hem echter verwittigde: wees voorzigtig, zeg hem niet dat hy ter dood veroordeeld is, want hy weet er niets van. (*Beweging.*)

» Die man had met eenen brandenden solferstek het huis van zynen schoonvader in gevaer gebragt. De schade was ongeveer 10 centiemen geweest, (*gelach*) maer toch als brandstichter werd hy ter dood veroordeeld. Hy had echter daervan niets verstaen. De president had hem niets gevraegd, dan « heb gy er niets by te voegen? » (*Ontroering, beweging*).

» De taelman had hem, wel is waer, de veroordeeling doen kennen, maer de beschuldigde had niets verstaen. Hy vroeg daerop aen eenen gendarm of hy veroordeeld was, en deze, de waerheid willende sparen, antwoordde: « gy zyt veroordeeld tot 10 dagen gevangenis. (*Beweging.*)

» Spreker is het geweest die dat misdryf van de regtbank aen de dagbladen heeft doen kennen (*bravo*). In de Kamer besproken, zegde M. Tesch, minister van *regtvaerdigheid* (*beweging, afkeuring*), dat er niets van waer was. Hy had zich gerigt tot de advokaten en regters en deze hadden in dien zin geantwoord. Spreker denkt dat ze te goeder trouw waren, zoo diep zyn de vooroordeelen tegen het vlaemsch ingeworteld, dat men ter goeder trouw aenziet, wat wy kwade trouw zouden mogen noemen. (*beweging.*)

» Wat is de groote reden van dien toestand? Dat wy geen officieel wetboek in het vlaemsch bezitten (*dat is waer!*) De *Vlaemsche Broeders* hebben dit reeds van vroeger gevraegd en wy denken, dat het oogenblik gunstig is om het te herhalen. Ook hebben zy gevraegd, dat de ambtenaer, met 2000 fr. traktement, de twee talen zou magtig zyn.

» Men spreekt van onderwys; maer de advokaten zeggen, dat zy het onderwys niet noodig hebben, dat het wetboek in het fransch is, en zy zich daer naer schikken (*bravo*). »

Nogmaels dringt spreker op de verwezenlyking van zyn voorstel aen. De geestdrift, met welke de eerweerde priester onthaeld wordt, is onbeschryfelyk.

Tydingen van het eerste detachement den regiments keizerin Charlotte,

UIT AUDENAERDE DEN 14 OCTOBER VERTROKKEN.

Wy ontvangen heden, zegt de *Tyd*, langs Engeland, de eerste tydingen van dit detachement, welk te Saint-Nazaire, den 15 october laetst, werd ingescheept en onder het bevel van luitenant-kolonel Vander Smissen naer Mexico vertrok. De brieven zyn den 3 november uit Martinique afgezonden.

Zie hier den brief van M. den luitenant-kolonel Vander Smissen:

» In zigt van het fort-de-France (Martinique).
» Den 3 november 1864.

« Ik zal u niet van ons geestdriftig, en dorst ik het zeggen, byna zegevierend vertrek uit Audenaerde spreken, noch van al de genegenheid met dewelke wy op onze reis door het

---

DE SINT-PIETERS KERK TE ROME VOOR DEN KATHOLIEK.

Wat Romen is ten opzigte van de wereld, is de St. Pieters-Kerk ten opzigte van Rome.

Rome is de heilige stad, het godsdienstig middenpunt der Katholieke wereld, de zetel der waerheid en de zon van het christelyk geloof. De St. Pieters-Kerk is het midden van dat middenpunt, het Heilige der Heiligen van dat grootsche heiligdom.

Immers, binnen de gewyde muren van dien tempel, daer rusten de stoffelyke overblyfselen van den Prins der Apostelen, van dien grooten heiligen Petrus, den eersten Bisschop van Rome, den eersten Paus, den eersten plaetsbekleeder van Jesus Christus. Naest hem, grenzende aen dezelfde Kerk, woont in een uitgestrekt paleis de Paus, de wettige opvolger van den H. Petrus, evenals deze, de plaetsbekleeder van Jesus op aerde en de Opperherder, aen wiens gezag alle Christenen der wereld onderworpen zyn.

Na gedurende vyf-en-twintig jaren te Rome het Evangelie verkondigd te hebben, werd de H. Petrus, tegelyk met den H. Apostel Paulus, in de eerste vervolging, welke keizer Nero tegen de Christenen instelde, op bevel van dien wreedaerd in de gevangenis geworpen.

De prachtige tuinen en de uitgestrekte renbaen, welke Nero voor de openbare spelen en wedstryden had doen aenleggen, waren het tooneel, waerop de eerste bloedige overwinningen voor het christendom behaeld werden door een nieuw geslacht van helden, die zegevierden door te sterven.

Op *diezelfde* kampplaets verheft zich thans de beroemde zuilenry der St. Pieters-Kerk. Men verhaelt dan ook, dat, toen eens een Duitsch keizer te Rome den Paus bezocht en hem eenige relieken van den H. Petrus vroeg, de Paus hem antwoordde: Het heilig gebeente van den Vorst der Apostelen mag en durf ik niet schenden; maer, zoo vervolgde hy eene hand vol aerde van den grond oprapende, wilt gy eene kostbare reliek uit Rome medenemen, neem dan deze aerde, want de grond, dien wy betreden, is doorweekt geworden van het bloed der eerste Martelaren van Jesus Christus.

Nero dan was begonnen zyn bloeddorst te lesschen aen het bloed der Christenen, en duizende hunner waren reeds door het zwaerd vermoord, of door wilde beesten verscheurd, of met zwavel en pek besmeerd, in de tuinen van Nero aen palen gebonden en in brand gestoken, om als zoovele lichttoortsen de feesten en zwelgpartyen van dat monster op te luisteren. Thans wilde hy ook den Herder treffen, wiens kudde hy meende in bloed en vlammen verdelgd te hebben. Sedert negen maenden zuchtten reeds de H. Apostelen Petrus en Paulus in de afzigtelyke kerkers der Mamertynsche gevangenis. Beiden werden ter dood veroordeeld, en op den 29ᵉᵉⁿ Juny van het jaer 66 der Christelyke tydrekening werd de H. Paulus aen den weg van Ostia onthoofd en de H. Petrus in den lusthof van Nero gekruisigd. Uit ootmoedigheid, bad de Prins der Apostelen verzocht, en verkreeg hy ook de gunst om, met het hoofd naer beneden hangende, gekruisigd te worden, daer hy zich onwaerdig achtte, op gelyke wyze als zyn goddelyken Meester aen het kruis te sterven....

De Christenen kozen alstoen den H. Linus tot eersten opvolger van den H. Petrus en zoo begon die roemryke reeks van Pausen, in welke Pius IX, de thans regerende Paus, de 257ᵉ plaets inneemt en welke eerst aen het einde der wereld eindigen zal.

Het ligchaem van den H. Petrus werd door de geloovigen van Rome van de stratplaets weggenomen en in eene der naby gelegene Katakomben (1) van den Vaticaenschen berg begraven.

(1). De *Katakomben* van Rome zyn onderaerdsche groeven of gangen welke elkander in allerlei rigtingen doorkruisen en een doolhof vormen van onderscheidene mylen in uitgestrektheid. Oorspronkelyk zyn het mynen, waertuit men reeds voor Christus geboorte begonnen is, eene zekere soort van vulkansche aerde, pouzzolana genaemd, te graven welke aerde in Italie en elders als eene uitmuntende bouwstof gebezigd wordt. Geene andere arbeiders dan slaven en gevangenen waren tot deze mynwerken veroordeeld, en daer het Evangelie te Rome ook het eerst aen de armen en ongelukkigen gepredikt werd, zoo telde het Christendom reeds vroegtydig talryke aenhangers onder de mynwerkers der Katakomben. Ten tyde der vervolgingen wisten deze nu zoowel voor zichzelven als voor hunne geloofsgenooten steeds eene veilige schuilplaets te vinden in die afgelegene groeven, waer de arbeid sedert lang gestaekt was, en waerin niemand zich op levensgevaer wagen durfde als alleen zy, die als mynwerkers er soms van kindsbeen af in waren opgegroeid. Niet alleen echter dienden de Katakomben tot schuilhoord, doch ook tot vergaderplaets der geloovigen voor het gebed en de opdragt van het H. Misoffer. Groote kamers of kapellen werden daertoe met veel kunst in den grond uitgehouwen. Ook voor het begraven van de lyken der Martelaren en andere geloovigen had men afzonderlyke gangen en zelfs ruime dooden-zalen aengelegd. Aen weêrszyden der muren waren dan langwerpige nissen uitgehouwen, waerin de lyken werden neêrgelegd, en welke vervolgens met steenen of marmerplaten werden digtgesloten. In sommige gangen vindt men twee of drie ryen, in andere zelfs zes of zeven, ja tot twaelf ryen dier lyk-nissen boven elkander geplaetst; en, wanneer al de nissen van zoodanigen gang met lyken gevuld waren, werd de toegang tot dien gang soms geheel met aerde afgesloten. Van daer dat telkens nog nieuwe gangen en zalen ontdekt worden en de uitgestrektheid der Katakomben dus niet met zekerheid te bepalen is.

Wy komen in geene uitvoeriger beschryving treden; doch willen hier alleen nog byvoegen, dat de voor de geschiedenis en oudheidkunde hoogstbelangryke opdelvingen der Katakomben, door vroegere Pausen begonnen, door den tegenwoordigen Paus yverig worden voortgezet en telkens nieuwe bewyzen aen het licht brengen, dat de *eerste* Christenen zich by hunne godsdienstoefeningen niet bepaelden tot een Psalmgezang, eene preek of bybeelezing, maer dat zy werkelyk het H. Misoffer, de H. Sacramenten en eene eerediensl vierden, gelyk de Katholieke Kerk dit thans nog doet.